

Pravosudni sustavi država članica - Portugal

Ovaj dio pruža pregled sudskog sustava u Portugalu.

Sudovi – opća načela

Člancima 202. i dalje portugalskog Ustava utvrđuju se načela na kojima se temelji upravljanje pravosuđem i djelovanje sudova u Portugalu. Sudovi su suverena tijela te su nadležna za izvršenje pravde u ime naroda. Dužni su štiti zakonom zaštićena prava i interese građana, zabranjivati kršenje demokratske vladavine prava i rješavati javne ili privatne sporove.

Sudovi su neovisni i podložni su samo zakonu. Njihove su odluke pravno obvezujuće za sve javne i privatne subjekte i nadjačavaju odluke svih ostalih tijela vlasti.

Sudske rasprave održavaju se javno, osim kada radi zaštite osobnog dostojanstva ili javnog morala ili pak osiguranja vlastitog ispravnog djelovanja, odgovarajući sud odluči drukčije pisanim nalogom u kojem obrazlaže donošenje takve odluke.

Organizacija pravosuđa – sudski sustav

U skladu s člancima 209. i dalje Ustava, Portugal ima dvije odvojene skupine sudova – građanske sudove i upravne sudove. Predviđeni su i drugi sudovi – Ustavni sud (*Tribunal Constitucional*), Revizorski sud (*Tribunal de Contas*), arbitražni sudovi (*tribunais arbitrais*) i mirovni sudovi (*juílgados de paz*).

U građanskoj sferi redovni sudovi s građanskom i kaznenom nadležnošću opći su sudovi organizirani u tri stupnja. Od višeg prema nižem hijerarhijskom redoslijedu i teritorijalnom djelokrugu, to su: Vrhovni sud (*Supremo Tribunal de Justiça*, s nadležnošću nad cijelom državom), žalbeni sudovi (*tribunais da relação*, po jedan za svaki sudski okrug i dva za sudski okrug Porta) i okružni sudovi (prvostupanjski *tribunais de comarca*).

Prvostupanjski opći sudovi dijele se u tri kategorije, ovisno o prirodi predmeta i iznosu u pitanju: sudove opće nadležnosti, sudove specijalizirane nadležnosti (kazneni predmeti, obiteljska pitanja, maloljetnici, radno pravo, trgovina, pomorski sporovi i izvršenje kazni) ili specifične nadležnosti (građanski, kazneni ili kombinirani odjeli; građanska ili kaznena vijeća; građanska ili kaznena vijeća koja se bave lakšim predmetima).

Upravni sudovi uključuju prvostupanjske upravne i porezne sudove, središnje upravne sudove (sjeverni i južni) te Vrhovni upravni sud (*Supremo Tribunal Administrativo*, koji je nadležan za cijelu državu).

Sukobe povezane s nadležnošću rješava *Tribunal de Conflitos*, sukladno zakonu.

Vrste sudova – kratak opis

U portugalskom sudskom sustavu postoje sljedeće kategorije sudova:

- Ustavni sud, čija je glavna zadaća procjena ustavnosti ili zakonitosti zakona i pravila te ustavnosti povezane s neuspjehom u donošenju zakona;
- Revizorski sud, koje je najviše tijelo ovlašteno za temeljito ispitivanje zakonitosti javne potrošnje te za reviziju računa koji prema zakonu moraju biti dostavljeni sudu;
- opći sudovi, koji imaju opću nadležnost za građanske i kaznene predmete te su nadležni i za sve predmete koji nisu dodijeljeni drugim sudovima. Uključuju Vrhovni sud pravde, drugostupanjske opće sudove (u pravilu, žalbene sudove) i prvostupanjske opće sudove (u pravilu, okružne sudove).
- upravni i porezni sudovi, čija je uloga rješavanje sporova koji proizlaze iz upravnih i poreznih odnosa. Obuhvaćaju Vrhovni upravni sud, središnje upravne sudove, okružne upravne sudove i porezne sudove.
- mirovni sudovi, koji imaju posebne karakteristike i ovlasti u građanskim sporovima u kojima vrijednost potraživanja ne prelazi 15 000 eura.

- Tijekom ratnog stanja može se ustanoviti i vojni sud (*tribunais militares*).

Korisne poveznice

[Ustavni sud](#)

[Revizorski sud](#)

[Vrhovni sud pravde](#)

[Prizivni sud u Lisabonu](#)

[Prizivni sud u Portu](#)

[Prizivni sud u Coimbri](#)

[Prizivni sud u Guimarãesu](#)

[Vrhovni upravni sud](#)

[Središnji upravni sud, južni](#)

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu. Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Posljednji put ažurirano: 23/08/2019